

Is le measínaistriúchán [Nasc] a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i measínaistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú;ní glacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár mbeartas teanga agus aistriúcháin [Nasc].

Moladh maidir le diúltú an Choimisiúin Eorpaigh rochtain phoiblí a thabhairt ar theachtaireachtaí téacs arna malartú idir Uachtaráin an Choimisiúin agus POF cuideachta cógaisíochta maidir le vacsaín COVID 19 a cheannach (cás 1316/2021/MIG)

Moladh

Cás 1316/2021/MIG - Tosaithe an 16/09/2021 - Moladh faoi 26/01/2022 - Cinneadh an 12/07/2022 - Institiúid ábhartha An Coimisiún Eorpach (Cásanna inar aimsíodh míriarachán)
|

D'iarr an gearánach rochtain phoiblí ón gCoimisiún Eorpach ar theachtaireachtaí téacs agus ar dhoiciméid eile a bhain le díospóireachtaí idir Uachtaráin an Choimisiúin agus POF cuideachta cógaisíochta maidir le vacsaíní COVID 19 a cheannach. Dúirt an Coimisiún nár bh fhéidir leis rochtain a thabhairt ar aon teachtaireachtaí téacs, de thairbhe nár coimeádadh aon taifead ar theachtaireachtaí den chineál sin.

I gcomhthéacs fhiosrúchán an Ombudsman, tháinig sé chun solais nach measann an Coimisiún gur gnách go dtagann teachtaireachtaí téacs faoina chritéir inmheánacha maidir le doiciméid a thaifeadadh, mar gheall ar chineál 'gearrshaolach' an ábhair, más fíor. Agus é ag déileáil leis an iarratas, d'iarr sé ar oifig phearsanta (comh-aireacht) Uachtaráin an Choimisiúin gan ach doiciméid a chomhlíonann a chritéir thaifeadta a shainaithint. Mar sin, níor fhéach oifig phearsanta Uachtaráin an Choimisiúin le haon teachtaireachtaí téacs a shainaithint agus, dá bhrí sin, níor mheas an Coimisiún ar cheart teachtaireachtaí téacs den sórt sin a nochtadh.

Measann an tOmbudsman go raibh drochriarachán i gceist sa chás sin. Chun aghaidh a thabhairt air sin, rinne sí moladh go n-iarrfadh an Coimisiún ar oifig phearsanta Uachtaráin an Choimisiúin teachtaireachtaí téacs ábhartha a chuardach an athuair, agus chuir sí in iúl go soiléir nár cheart go mbeadh an cuardach teoranta do dhoiciméid chláraithe ná do dhoiciméid a chomhlíonann a chritéir thaifeadta. Más rud é go n-aithneofar aon teachtaireachtaí téacs ina dhiaidh sin, ba cheart don Choimisiún measúnú a dhéanamh i gcomhréir le Rialachán 1049/2001 maidir le cibé an féidir rochtain phoiblí a thabhairt don ghearánach orthu.

Arna dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 4(1) de Reacht an Ombudsman Eorpaigh [1]

Cúlra an ghearáin

1. I mí Aibreán 2021, d'fhoilsigh New York Times alt [2] inar thuairiscigh sé go ndearna Uachtaráin an Choimisiúin agus príomhfheidhmeannach cuideachta cógaisíochta téacsanna a mhalartú agus glaonna a bhaineann le soláthar vacsaíní COVID-19 a mhalartú agus 'go raibh ról mór ag taidhleoireacht phearsanta [a raibh] i gcomhaontú, atá le tabhairt chun críche [sin] seachtain ina gcuirfidh [AE] faoi ghlás i 1.8 billiún dáileog (...)'.
2. An 4 Bealtaine 2021, d'iarr an gearánach, iriseoir, ar an gCoimisiún rochtain phoiblí [3] a thabhairt dó ar "teachtaireachtaí ext agus doiciméid eile a bhaineann leis an malartú idir [Uachtaráin an Choimisiúin] agus [an POF]" a luaitear san alt New York Times.
3. **Shainaithin** an Coimisiún trí dhoiciméad a thagann faoi raon feidhme iarraidh an ghearánaigh: ríomhphost, litir agus preaseisiúint. Thug sé rochtain leathan don gearánach ar na doiciméid sin, gan ach sonraí pearsanta teoranta a fholú.
4. An 28 Bealtaine 2021, d'iarr an gearánach ar an gCoimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar a chinneadh (trí 'iarratas deimhnitheach' a dhéanamh). Go sonrach, chuir an gearánach i gcoinne nár shainaithin an Coimisiún aon teachtaireacht téacs.
5. I mí Iúil 2021, d'eisigh an Coimisiún cinneadh daingniúcháin. Dúirt sé go raibh cuardach críochnúil athnuaithe déanta aige agus dhearbháigh sé nach bhfuil aon doiciméid bhreise aige a bheadh ag freagairt d'iarratas rochtana an ghearánaigh.
6. Agus é míshásta le freagra an Choimisiúin, chuaigh an gearánach i dteaghmháil leis an Ombudsman.

An fiosrúchán

7. D'oscail an tOmbudsman fiosrúchán i mí Mheán Fómhair 2021 ar imní an ghearánaigh gur theip ar an gCoimisiún na teachtaireachtaí téacs a bhfuil sé ag lorg rochtana orthu a shainaithint agus a nochtadh.
8. **Le inn** an fiosrúcháin, bhual foireann fiosrúcháin an Ombudsman le hionadaithe ón gCoimisiún chun tuilleadh faisnéise a fháil faoin gcás. Ina dhiaidh sin, dhréachtaigh an foireann fiosrúcháin tuarascáil ar an gcuinniú (ar fáil thíos) [4] a roinneadh leis an ngearánach a thug a bharúlacha ina dhiaidh sin. Rinne foireann fiosrúcháin an Ombudsman athbhreithniú freisin ar dhoiciméid ina sonraítear an chaoi ar láimhseáil an Coimisiún an t-iarratas ar rochtain phoiblí.

Argóintí curtha i láthair

9. Dúirt an gearánach, go bunúsach, gur cheart teachtaireachtaí téacs a mheas mar dhoiciméid faoi rialacha AE maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid. Thug an gearánach dá aire nár nocht an Coimisiún an ann do na teachtaireachtaí téacs atá i gceist nó an raibh siad ann. I bhfianaise an ailt New York Times, mheas sé gur dócha go raibh na malartuithe atá i gceist ar siúl go deimhin. D'áitigh sé, dá bhrí sin, gur theip ar an gCoimisiún na doiciméid uile a thagann faoi raon feidhme a iarratais ar rochtain a shainaithint.

10. Ina fhreagra, dúirt an Coimisiún nach bhfuil feidhm ag an gceart rochtana poiblí ach amháin maidir le doiciméid atá i seilbh na hinstiúide cheana féin. Dúirt an Coimisiún freisin *nach raibh sé d'oibleagáid air gach uile dhoiciméad a chaomhnú*. Thagair an Coimisiún dá chinneadh maidir le bainistíocht taifead ina leagtar amach an méid seo a leanas: “déanfar forálacha a chlárú má tá *faisnéis thábhachtach iontu nach maireann go gearr nó más rud é go bhféadfadh gníomhaíocht nó obair leantach ag an gCoimisiún nó ag ceann dá ranna a bheith i gceist leo*”. Bhí an Coimisiún den tuairim “*gur doiciméad gearrshaolach atá i dteachtaireacht téacs nó cineál eile teachtaireachtaí meandracha nach bhfuil, i bprionsabal, faisnéis thábhachtach ann maidir le hábhair a bhaineann le beartais, gníomhaíochtaí agus cinntí an Choimisiúin agus, dá bhrí sin, nach gcáilíonn sé de ghnáth mar dhoiciméad a chomhlíonann na critéir chlárúcháin. I ndáil leis sin, dhéanfaí teachtaireachtaí meandracha a eisiamh i bprionsabal le beartas coimeádta taifead an Choimisiúin*.”

11. Le linn an chruinnithe le foireann fiosrúcháin an Ombudsman, dúirt an Coimisiún nach ndearna sé, go dtí seo, aon teachtaireachtaí téacs a thaifeadadh ina chóras bainistíocha doiciméad. Dúirt sé go bhfuil sé sin loighciúil ós rud é gur gnách gur gearrshaol iad na téacsanna agus nach n-úsáidtear iad i gcinnteoireacht fhoirmiúil an Choimisiúin agus nach gcuireann siad ceangal ar an institiúid.

12. Luaigní an Coimisiún freisin go ndeachaigh a foireann a dhéileáil le hiarraidh an ghearánaigh i gcomhairle le hoifig phearsanta an Uachtaráin (cabinet), a dheimhnigh nach bhfuil aon doiciméid bhereise ann a chomhlíonann critéir taifeadta inmheánacha an Choimisiúin.

13. Ina bharúlacha maidir le tuarascáil an chruinnithe, thug an gearánach dá aire go raibh sé fós doiléir an bhfuil teachtaireachtaí téacs ábhartha ann, cibé ar scriosadh teachtaireachtaí téacs den sórt sin nó nár bh ann dóibh.

Measúnú an Ombudsman as ar tháinig moladh

14. I gcás an Ombudsman, is léir go dtagann teachtaireachtaí téacs faoi raon feidhme dhlí an AE maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid (Rialachán 1049/2001) [5]. De réir an Rialacháin, is éard atá i ndoiciméad: “*aon inneachar, is cuma cén meán ina bhfuil sé (i scríbhinn ar pháipéar nó stóráilte i bhfoirm leictreonach nó mar fhuaimthaifeadadh, mar fhístaifeadadh nó*

mar thaifeadadh closamhairc) a bhaineann le hábhar a bhaineann le beartais, gníomhaíochtaí agus cinní a thagann faoi réim réimse freagrachta na hinstituíde” [6]

15. Is léir chomh maith céanna go bhfuil feidhm ag Rialachán 1049/2001 maidir leis na doiciméid **uile** atá i seilbh institiúid de chuid an Aontais, is é sin, “*doiciméid arna dtarraingt suas aici nó arna bhfáil aici agus atá ina seilbh, i ngach réimse gníomhaíochta de chuid an Aontais Eorpaigh*” [7] .

16. Is léir ón bhfoclaíocht seo nach í an ghné chinntitheach de dhoiciméad an meán. Ní bhaineann sé le hábhar ach an bhfuil doiciméad cláraithe i gcóras bainistithe doiciméad na hinstituíde. Cad é *ábhar* an doiciméid agus cibé acu a bhaineann sé leis na “*beartais, na gníomhaíochtaí agus na cinní*” a bhfuil an institiúid freagrach astu nó nach mbaineann. Maidir le hábhar a bheith ann, chinn Cúirteanna an Aontais go bhfuil an sainmhíniú ar dhoiciméad, chun críche Rialachán 1049/2001, bunaithe go bunúsach ar inneachar a d’fhéadfá a *shábháil, a chóipeáil* nó a *cheadú tar éis é a ghiniúint* . [8] . Dá bhrí sin, is doiciméid iad teachtaireachtaí téacs agus is féidir leis an bpobal rochtain orthu a iarraidh, má bhaineann siad le hobair na hinstituíde agus má shealbhaíonn an institiúid iad. [9]

17. Maidir le téacsteachtaireachtaí a chlárú ina dhiaidh sin i gcóras bainistithe doiciméad na hinstituíde lena mbaineann, níl sé ábhartha, mar ábhar dlí, chun críche an tsainmhínithe ar ‘doiciméad’ faoi Rialachán 1049/2001. Is toradh é doiciméad a *chlárú* ar dhoiciméad a bheith ann agus ní réamhriachtanas é chun é a bheith ann.

18. Is ceist thábhachtach í an cheist ar cheart teachtaireachtaí téacs a chlárú, ceist a bhfuil an tOmbudsman ag tabhairt aghaidh uirthi ina tionscnamh straitéisearch leanúnach (SI/4/2021/MIG) maidir le conas a thaifeadann institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais teachtaireachtaí téacs agus teachtaireachtaí meandracha arna seoladh/arna bhfáil ag baill foirne ina gcáil ghairmiúil. [10] éascaítéar go mór le faisnéis taifeadta i gcóras bainistithe doiciméad na hinstituíde rochtain phoiblí ar dhoiciméid trína dhéanamh níos éasca d’instiúidí doiciméid a chuardach agus a shainaihthint. D’aithin cásdlí an Aontais Eorpaigh go bhfuil sé de dhualgas ar institiúidí an Aontais doiciméid a bhaineann lena ngníomhaíochtaí a tharraingt suas agus a choinneáil, agus é sin a dhéanamh a mhéid is féidir agus ar bhealach neamhthreallach agus intuartha.

19. Mar sin féin, ní bhaineann an cás seo le cé acu ar cheart nó ar taifeadadh na teachtaireachtaí téacs atá i gceist. Ina ionad sin, baineann an cás le cé acu ba cheart rochtain phoiblí a bheith tugtha ag an gCoimisiún orthu, má bhaineann na teachtaireachtaí le hobair an Choimisiún agus má choinníonn sé iad. An chaoi ar dhéileáil an Coimisiún leis an ábhar sin, níor ceadaíodh freagra a thabhairt ar na ceisteanna sin. Measann an tOmbudsman gur **drochriarachán a bhí ann** ar na cúiseanna atá leagtha amach thíos.

20. Ba léir ó iarratas rochtana an ghearánaí go raibh sé ag iarraidh rochtain phoiblí a fháil ar na malartuithe idir Uachtaráin an Choimisiún agus Príomhoifigeach Feidhmiúcháin na cuideachta cógaisíochta. Thagair sé d’alt sna meáin a bhí bunaithe ar agallamh le hUachtaráin an Choimisiún ina dtuairiscítear gur tharla na malartuithe atá i gceist. Rinneadh na malartuithe i

gcomhthéacs na caibidlíochta maidir le conradh chun vacsaíní a sholáthar a tugadh i gcrích ina dhiaidh sin.

21. An raibh na teachtaireachtaí téacs mar chuid de nós imeachta foirmiúil nó an ndearna siad an Coimisiún ar bhealach ar bith ar cheart tionchar a bheith acu ar cibé ar cheart nó nár cheart iad a bheith cláraithe i gcóras bainistithe doiciméad an Choimisiúin ach nach bhfuil aon tionchar aige ar cibé acu a thagann nó nach dtagann siad faoi raon feidhme na rialacha maidir le rochtain phoiblí.

22. Ina iarraidh ar oifig an Uachtaráin le haghaidh doiciméid a thagann faoi raon feidhme iarratas an ghearánaigh ar rochtain phoiblí, d'íarr an Coimisiún doiciméid *a chomhlíonann a chritéir taifeadta inmheánacha* amháin. Dheimhnigh oifig an Uachtaráin ansin nach bhfuil aon doiciméid bhereise den sórt sin ann. D'ainneoin iarraidh shainráite an ghearánaigh ar rochtain phoiblí ar 'theachtaireachtaí téacs', níor shoiléirigh an Coimisiún an raibh na doiciméid sin ann i ndáiríre. Ina ionad sin, níor iarr sí ach doiciméid a mheas an comh-aireacht a bheith ag comhlíonadh na gcritéar taifeadta. Dá réir sin, ní dhearnadh aon mheasúnú maidir le cé acu a bhí nó nach raibh aon doiciméid eile ann agus ar cheart iad a nochtadh i gcomhréir le Rialachán 1049/2001 [12] .

Moladh

Ar bhonn an fhiosrúcháin ar an ngearán seo, tugann an tOmbudsman an moladh seo a leanas don Choimisiún:

Ba cheart don Choimisiún iarraidh ar oifig an Uachtaráin teachtaireachtaí téacs ábhartha a chuardach arís, rud a chuirfeadh in iúl go soiléir nár cheart an guardach a bheith teoranta do dhoiciméid chláraithe nó do dhoiciméid chláraithe a chomhlíonann a chritéir taifeadta.

Más ann do na teachtaireachtaí téacs a tuairiscíodh agus má shainaithnítear iad, ba cheart don Choimisiún a mheas an féidir rochtain phoiblí a thabhairt dóibh i gcomhréir le Rialachán 1049/2001.

Cuirfear an Choimisiún agus an gearánach ar an eolas faoin moladh sin. I gcomhréir le hAireagal 4(2) de Reacht an Ombudsman Eorpaigh, seolfaidh an Choimisiún tuairim mhionsonraithe faoin 26 Aibreán 2022.

Emily O'Reilly Ombudsman Eorpach

Strasbourg, 26/01/2022

[1] Ar fáil ag:

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2021.253.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3
[Nasc]

[2] Ar fáil ag:

<https://www.nytimes.com/2021/04/28/world/europe/european-union-pfizer-von-der-leyen-coronavirus-vaccine.html>
[Nasc].

[3] Faoi Rialachán 1049/2001 maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle agus ón gCoimisiún:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001R1049&from=EN> [Nasc]

Rinneadh an iarraidh ar rochtain trí AskTheEU.org *agus* tá sé ar fáil ag:

https://www.asktheeu.org/en/request/exchange_between_president_von_d [Nasc].

[4] Tá tuarascáil an chruinnithe ar fáil ag:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/inspection-report/en/150175> [Nasc].

[5] Tugann an tOmbudsman dá aire freagra a thug an Coimisiún le déanaí ar cheist pharlaiminteach, nach bhfuil teachtaireachtaí téacs clúdaithe ag rialacha an AE maidir le rochtain phoiblí ar dhoiciméid (Rialachán 1049/2001). Féach:

https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-9-2021-005139-ASW_EN.html [Nasc]. Ar na cúiseanna atá leagtha amach sa mholadh seo, **ní chomhroinneann an tOmbudsman an léirmhíniú sin ar an dlí**.

[6] Airteagal 3(a) de Rialachán 1049/2001 (béim curtha leis).

[7] I gcomhréir le hAirteagal 2(3) de Rialachán 1049/2001.

[8] Breithiúnas ón gCúirt Ghinearálta an 22 Feabhra 2015, *Breyer v an Coimisiún* -188/12, mír 42:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162573&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&di>
[Nasc].

[9] Rinne an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta (Frontex) teachtaireachtaí den sórt sin a nochtadh le déanaí tar éis iarraidh ar rochtain phoiblí ar dhoiciméid faoi Rialachán 1049/2001:

<https://fragdenstaat.de/anfrage/whatsapp-nachrichten-an-die-libysche-kustenwache/> [Nasc].

[10] Tionscnamh Straitéiseach SI/4/2021/MIG maidir leis an gcaoi a ndéanann institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais taifead ar theachtaireachtaí téacs agus meandracha arna seoladh/arna bhfáil ag baill foirne ina gcáil ghairmiúil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/59322> [Nasc].

[11] Féach breithiúnas na Cúirte Céadchéime an 26 Aibreán 2007, *WWF v Comhairle an AE*, mír 61:

[https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=61308&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=\[Nasc\].](https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=61308&pageIndex=0&doclang=en&mode=lst&dir=[Nasc].)

[12] Tá measúnú an Ombudsman i míreanna 19-23 dá cinneadh i gcás 1050/2018/DL ábhartha sa chomhthéacs seo. Féach: <https://www.ombudsman.europa.eu/da/decision/en/127386> [Nasc]